

Raport Wydziałowy
Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (WKds.ZJK).
Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji
Rok akademicki 2020/2021

1. Sprawozdanie z realizacji programu naprawczego przyjętego w poprzednim roku akademickim. *)

W roku akademickim 2020-2021 były prowadzone następujące działania:

- Prodziekani zwrócili się do osób prowadzących przedmiot o poprawę sylabusów, zarówno w zakresie formalnym jak i merytorycznym i takie działania zostały wykonane.
- Zaangażowanie Wydziałowego Samorządu Studenckiego do propagowania akcji ankietyzacji. Wysyłanie e-mail bezpośrednio do studentów z apelem o liczny udział w ankiecie. Omówienie idei ankietyzacji ze studentami I roku studiów na godzinach dziekańskich.
- Wyniki ankiet studenckich zostały udostępnione kierownikom jednostek organizacyjnych, którzy przeprowadzili rozmowy z najniżej ocenianymi nauczycielami akademickimi. Pracownicy z najniżej ocenieni w skali wydziału zostali przedstawieni do hospitacji przeprowadzanej przez WKZJK.
- Prowadzono „dziekańskie” hospitacje zajęć zdalnych prowadzone przez prodziekanów. Sprawdzano wrywkowo czy zajęcia odbywają się w trybie synchronicznym on-line i zgodnie z rozkładem zajęć. Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie
- Zawarto ogółem 482 porozumienia z podmiotami gospodarczymi i instytucjami administracji na prowadzenie praktyk zawodowych, w tym z 289 podmiotami po raz pierwszy. Studenci przebywali w swoich miejscach zamieszkania (zajęcia zdalne) i poszukiwali miejsca realizacji praktyk w najbliższej okolicy. Tak duże rozproszenie podmiotów realizacji praktyk zawodowych nie sprzyja zapewnieniu wysokiej jakości prowadzonych praktyk.
- Przeprowadzono wykład na temat „etyki” zachowań dla studentów pierwszego rocznika w ramach godzin dziekańskich. W odnotowanym przypadku ewidentnie nieuczciwego podejścia studentów podczas zdalnie przeprowadzanego egzaminu, egzamin poprawkowy został przeprowadzony stacjonarnie we wrześniu b.r.

2. Ocena metod weryfikacji efektów uczenia się.

Na każdym kierunku studiów przeprowadzono ocenę metody weryfikacji efektów uczenia się obejmującą co najmniej 10% przedmiotów realizowanych na studiach pierwszego stopnia oraz 20% na studiach drugiego stopnia. Łącznie ocenie poddano 87 kursów realizowanych na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji. Wszystkie objęte oceną kursy prowadzone były w formie zdalnej z wykorzystaniem platform rekomendowanych przez UPWr (głównie Google Meet) w związku z pandemią Covid-19. W większości ocenianych kursów oceny studentów miały rozkład zbliżony do normalnego. W ramach ocenianych kursów weryfikacja efektów uczenia się była prowadzona w formie: kolokwium, projektu, sprawozdania, sprawdzianów, opracowania, ćwiczenia oraz prezentacji. Sprawdziany oraz kolokwia zwykle odbywały się z wykorzystaniem platformy Moodle (Platforma Kształcenia Zdalnego UPWr wspierana technicznie przez pracowników Sekcji Kształcenia na Odległość i Nowoczesnych Form Kształcenia z Centrum Zasobów i Wsparcia Dydaktyki). Każdorazowo formę uznano za adekwatną do treści oraz weryfikowanych umiejętności i wiedzy studentów. Przesunięcie w stronę ocen 2,0 oraz 3,0 zaobserwowano na kursach podstawowych tj. chemia, matematyka na studiach pierwszego stopnia. Sytuacja taka może wynikać ze znacznego zróżnicowania poziomów oraz zaległości studentów wynikających z poprzedniego etapu edukacji. Nie stwierdzono naruszenia zasad i reguł oceniania.

*) – objętość tekstu w poszczególnych punktach nie powinna przekraczać 2000 znaków

3. Analiza wyników ankiet studenckich, protokołów hospitacji oraz ankiet absolwentów z wyłączeniem ich losów zawodowych.

W wyniku szeroko zakrojonych działań informacyjnych udało się zwiększyć udział studentów w wypełnianiu ankiety studenckiej. Jedyne w nielicznych przypadkach, szczególnie na kierunkach i poziomach studiów z małą liczbą studentów, liczebność zgromadzonych ocen prowadzącego uniemożliwiła wnioskowanie. Łącznie dla 36 prowadzących/zajęć odnotowano średnią ocenę w co najmniej jednej kategorii niższą niż 3,0. W ramach tych zajęć zwykle najniżej oceniany był sposób prowadzenia zajęć. W związku z prowadzeniem zajęć online przez cały czas trwania roku akademickiego 2020/2021 trudno rozstrzygnąć na ile niskie oceny wynikają z niewystarczającego opanowania technik kształcenia na odległość a na ile są faktyczną cechą prowadzącego.

W semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 w ramach działań WKdsZJK na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji przeprowadzono 17 hospitacji zajęć (wykładów oraz ćwiczeń). Wszystkie zajęcia odbywały się z zdalnie synchronicznie. Obserwowana jakość przekazu treści, wykorzystywanych materiałów oraz zaangażowanie prowadzących zajęcia oceniono w zdecydowanej większości przypadków bardzo wysoko. W jednym przypadku wskazano na niewystarczające zaangażowanie studentów, brak możliwości zadawania pytań prowadzącemu wykład oraz brak kontroli dostosowania tempa wykładu do możliwości poznawczych studentów. Zajęcia omówiono z prowadzącym, informację i uwagi przekazano kierownikowi jednostki, który przeprowadził rozmowę z pracownikiem. Hospitujący oraz hospitowani zwracali uwagę na fakt, że wszelkie formy kształcenia na odległość nawet przy największym zaangażowaniu, wiedzy i umiejętnościach dydaktycznych prowadzącego, wymagają również ze strony słuchacza zaangażowania i chęci przyswojenia treści zajęć lub nabycia nauczanych umiejętności.

Oceny studentów w zakresie pracy dziekanatu wskazało zróżnicowane oceny, co z pewnością wynika w cech osobowościowych osób pracujących przy obsłudze studentów z poszczególnych kierunków studiów. Studenci nisko ocenili dostęp do Internetu, do miejsc odpoczynku oraz zaplecza socjalnego.

Ankiety absolwenta wypełniło 240 osób wśród wszystkich prowadzonych na wydziale studiów pierwszego i drugiego stopnia. Bardzo dobrze została oceniona opieka promotora pracy dyplomowej (od 4,2 do 4,9 w zależności od kierunku i rodzaju studiów), dobrze, czas przeznaczony na przygotowanie pracy dyplomowej (od 3,7 do 5,0). Stosunkowo nisko oceniono konstrukcję programu studiów (od 3,0 do 4,0), przepływ informacji na uczelni (od 2,8 do 4,3) oraz liczbę godzin zajęć praktycznych (od 2,5 do 4,5). Ilość zajęć praktycznych została szczególnie nisko oceniona przez studentów studiów II stopnia kierunków geodezja i kartografia (2,5) oraz inżynieria środowiska (2,8). Absolwenci dobrze ocenili postawę nauczycieli akademickich, zasoby biblioteczne, infrastrukturę i wyposażenie uczelni, obsługę w dziekanacie, system przyznawania świadczeń oraz warunki rozwoju kulturalnego, sportowego i intelektualnego.

4. Opinia interesariuszy zewnętrznych, w tym jednostek, w których realizowane są kierunkowe praktyki studenckie (opinia opiekuna praktyk), w zakresie przygotowania przyszłych absolwentów do pracy zawodowej oraz zasadności i poprawności przygotowania nowych programów studiów.

Interesariusze zewnętrzni, w szczególności jednostki, w których realizowane są praktyki studenckie pozytywnie wypowiadają się na temat współpracy ze studentami UPWr. Potwierdzają właściwe przygotowanie teoretyczne do realizacji zadań praktycznych. Pojedyncze głosy wskazują na niewystarczające umiejętności miękkie – działania i współpracy w grupie, co jest niezbędną umiejętnością podczas pracy w zespole. Kierownik praktyk na kierunku budownictwo sugeruje, że aby w pełni wykorzystać wiedzę zdobytą na przedmiotach np. „Konstrukcje betonowe I, II”, „Konstrukcje metalowe I, II” „Kosztorysowanie”, zasadnym jest kierowanie na praktykę studentów

tylko na VI semestrze. Możliwość realizacji przez studentów programu praktyki, w przewidzianym programem studiów terminie, jest mocno uzależniona od wielkości przedsiębiorstwa (im większe tym relatywnie więcej zróżnicowanych zleceń) i od aktualnego stadium realizowanych przedsięwzięć budowlanych.

5. Ocena procedury dyplomowania.

Na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji w roku akademickim 2020/2021 ocena procedury była prowadzona dwuetapowo i nie wykazała istotnych uchybień. Wskazano kilka obszarów wymagających korekty. W pierwszym etapie oceniono poprawność i adekwatność zapisów dotyczących procedury dyplomowania w programach studiów na rok akademicki 2021/2022 (szczegóły w pkt.8.). W drugim etapie kontroli poddano 82 obronionych prac dyplomowych pod kątem zgodności tematu pracy z efektami uczenia się dla kierunku studiów, zgodności treści pracy z tematem oraz spełnienia wymagań stawianych pracom inżynierskich czy magisterskiej (odpowiednio) w roku akademickich 2020/2021. Oceniono również zgodność ocen pracy dyplomowej wystawionych przez opiekuna pracy oraz recenzenta. W większości analizowanych przypadków nie stwierdzono nieprawidłowości. Na kierunku inżyniera bezpieczeństwa podczas kontroli prac dyplomowych zidentyfikowano prace, które nie spełniają wszystkich wymogów stawianych pracom inżynierskim: nie stanowią rozwiązania problemu/zadania inżynierskiego. W większości mają charakter prac badawczych. Zalecono przygotowanie szczegółowych wytycznych dotyczących prac inżynierskich na kierunku inżyniera bezpieczeństwa. Pytania na egzaminie dyplomowym sprawdzały efekty kształcenia właściwe dla kierunku studiów. Tematy prac były zgodne z efektami i zakresem uczenia się dla kierunku studiów, treść i struktura prac była zgodna z tematami prac, a użyte metody były właściwe, w większości przypadków stosowano poprawny język i właściwą terminologię. Zauważone przez recenzentów uchybienia językowo-terminologiczne faktycznie występowały w pracach. Dobór literatury zazwyczaj był poprawny. W jednostkowych przypadkach zaobserwowano brak aktualnej literatury w zakresie realizowanej tematyki pracy. Prace spełniały wymagania właściwe dla prac inżynierskich lub magisterskich, a wystawione oceny były zasadne. W formularzu recenzji zidentyfikowano brak odniesienia treści pracy do kierunkowych efektów uczenia się.

Członkowie WKdsZJK dla kierunku architektura krajobrazu zaproponowali wprowadzenie zmian w zakresie oceniania przebiegu obrony wprowadzając dodatkowo ocenę prezentacji pracy oraz odpowiedzi na pytania członków komisji podczas obrony pracy. Zaproponowano również przeprowadzenie w pierwszej kolejności egzaminu końcowego, a dopiero po jego pozytywnym wyniku przystąpienie do obrony pracy inżynierskiej lub magisterskiej.

6. Ocena prowadzonych na wydziale studiów doktoranckich we współpracy z ich kierownikiem.

Na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji prowadzone są studia doktoranckie na trzecim i czwartym roku (w związku z wprowadzeniem Szkoły Doktorskiej w 2019 roku). Na trzecim roku ankiety wypełniło 7 osób, na czwartym 6 osób. Ankiety absolwenta tylko jedna osoba. Wszyscy studenci studiów doktoranckich pozytywnie ocenili badane aspekty działalności na UPWr: poszerzania wiedzy, kształtowania umiejętności redagowania prac naukowych, sposób prowadzenia i kryteria oceny zajęć.

7. Ocena prowadzonych na wydziale studiów podyplomowych we współpracy z ich kierownikami.

Na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji w roku akademickim 2020/2021 prowadzone były studia podyplomowe „Wycenia nieruchomości”. Spośród 42 słuchaczy, ankietę oceny wypełniły 24 osoby. Słuchacze bardzo dobrze ocenili zarówno sposób i tematykę prowadzenia zajęć jak i ich użyteczność w rozwoju zawodowym. Słuchacze zasygnalizowali brak możliwości proponowania zmian w programie studiów. Sytuacja taka wynika z obowiązku realizowania programu zgodnie z wytycznymi Ministerstwa.

**) – objętość tekstu w poszczególnych punktach nie powinna przekraczać 2000 znaków*

8. Opiniowanie programów studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w następnym roku akademickim.

Komisja zaopiniowała pozytywnie wszystkie przedłożone programy studiów realizowane na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji. Zidentyfikowano kilka obszarów wymagających poprawy, korekt lub uzupełnień:

- a) Opis charakterystyki niektórych kierunków studiów (m.in. informacje dotyczące kierunku, przyporządkowanie do dyscypliny, opis sylwetki absolwenta, wymiar i formę praktyk, organizacja procesu dyplomowania) to wyciąg z regulaminu studiów, nie uwzględniający specyfiki kierunku kształcenia. W sekwencjach przedmiotów nie zawsze zapisano wszystkie informacje na ten temat przedstawione w sylabusach danego kierunku.
- b) Omówienie organizacji procesu dyplomowania nie powinno stanowić fragmentu zapisów regulaminu studiów lecz powinno zawierać opis faktycznie realizowanej na danym kierunku procedury w szczególności:
 - informacji o procedurze powstawania i wybierania przez studentów tematów dyplomowych prac (projektów) inżynierskich oraz magisterskich,
 - informacji o sposobie tworzone pytań na egzamin dyplomowy oraz czy w trakcie egzaminu dyplomowego pytania są pogrupowane tematycznie,
 - informacji o sposobie losowania pytań w trakcie egzaminu dyplomowego.
- c) Korekt wymagają niektóre sylabusy. Zidentyfikowane błędy to:
 - sylabusy przedmiotów zostały sporządzone według różnych schematów,
 - przypisanie metod weryfikacji efektów uczenia się niepoprawnie dobranych do weryfikowanych efektów, szczególnie w zakresie kompetencji społecznych,
 - określenie w wymaganiach wstępnych przedmiotów, które nie figurują w aktualnym programie studiów,
 - ujednoczenie sylabusów dla seminarium dyplomowego trwającego kilka semestrów (jeden sylabus odpowiednio rozpisany na semestry lub odpowiednia liczba sylabusów dla każdego semestru z wyraźnym wskazaniem różnic między kursami).

Wszystkie uwagi szczegółowe do programów studiów naniesione na dokumencie zostały przekazane odpowiednim Prodziekanom wraz z treścią opinii.

9. Zakres działań naprawczych i harmonogram ich realizacji z uwzględnieniem poszczególnych kierunków i całego wydziału.

W świetle przeprowadzonych przez członków Komisji kontroli, ocen, opinii oraz wniosków z nich wypływających należy wdrożyć następujące działania naprawcze:

- Udoskonalic i dostosowac do specyfiki kierunku zapisy w programach studiów dla wszystkich kierunków w zakresie: opisu sylwetki absolwenta, formy praktyk oraz opisu procedury dyplomowania – *Prodziekani – styczeń-marzec 2022.*
- Wprowadzić korekty w treści sylabusów w zakresie wskazanym w trakcie opiniowania programu studiów (przekazanych Prodziekanom) – *koordynatorzy przedmiotów – luty – kwiecień 2022.*
- Opracować instrukcję/przewodnik do konstruowania sylabusów w szczególności w zakresie doboru efektów uczenia się oraz przypisania im sposobów weryfikacji – *RKdsZJK – styczeń – luty 2022.*
- Zwrócić uwagę na wyniki ankiet pracowników i w stosunku do osób najniżej ocenianych wdrożenie stosownych działań naprawczych (identyfikacja problemu

*) – objętość tekstu w poszczególnych punktach nie powinna przekraczać 2000 znaków

- (m.in. na podstawie komentarzy), rozmowa, skierowanie na szkolenie z zakresu dydaktyki itp.) – *okresy publikacji wyników ankiet – kierownicy jednostek.*
- Prowadzić działania informacyjne celem aktywizacji studentów i absolwentów do brania udziału w ankietach – *cały rok akademicki – Dziekan, Prodziekani, Samorząd Studencki.*
 - Rozważanie zmian w procedurze dyplomowania na kierunku architektura krajobrazu w zakresie opisanym w pkt.5. – *styczeń, luty 2022 – Prodziekan kierunku AK, Dziekan WIKŚiG, Rada Programowa kierunku AK.*
 - Dostosowanie tematów prac inżynierskich do specyfiki kierunku inżynieria bezpieczeństwa, w szczególności w zakresie określenia problemu inżynierskiego jaki ma być rozwiązany – *w terminach kompletowania propozycji tematów prac - Prodziekan kierunku IB.*
 - Dostosowanie liczby punktów ECTS w programach studiów na rok 2022/2023 do rzeczywistego czasu pracy studentów dla kursów z różnicą przekraczającą 2pkt – *styczeń – marzec 2022 – Dziekan, Prodziekani, Rada Programowa kierunku.*
 - Weryfikacja liczby godzin zajęć praktycznych na kierunku geodezja i kartografia oraz inżyniera środowiska w świetle zgłoszonych przez studentów w ankietach niedoborów – *styczeń – marzec 2022 – prodziekani kierunków IS, GiK, opiekunowie praktyk kierunku GiK.*
 - Prowadzenie działań mające na celu poprawę dostępu do Internetu na terenie uczelni oraz utworzenie dodatkowych miejsc do odpoczynku oraz zaplecza socjalnego w konsultacji ze studentami – *cały rok akademicki 2021/2022 – Samorząd Studencki, Centrum Zarządzania Budynkami.*

10. Podsumowanie i wnioski końcowe

Na funkcjonowanie kształcenia na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji wpłynęła pandemia Covid-19 i wywołana nią konieczność realizacji zajęć dydaktycznych w formie zdalnej. Pracownicy dydaktyczni oraz badawczo-dydaktyczni bardzo dobrze dostosowali się do zaistniałych warunków utrzymując możliwie wysoki poziom kształcenia mimo braku bezpośredniego kontaktu ze studentami. W treści raportu wskazano kilka obszarów wymagających usprawnienia, korekty lub uzupełnienia. W większości dotyczą sfery formalnej: modyfikacje zapisów w programach studiów oraz ujednolicenie koncepcyjne treści sylabusów. Wskazano propozycje dostosowania programów studiów do zapotrzebowania rynku oraz oczekiwań studentów w zakresie realizacji praktyk oraz kształtowania kompetencji miękkich.

Przeprowadzona analiza wskazuje na dobry stan jakości kształcenia na Wydziale. Zidentyfikowane uchybienia mogą zostać poprawione i uzupełnione.

15.12.2021r. J. Kowalski

Data, podpis przewodniczącego

Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia